

สหกรณ์กับการบริหาร การเงินส่วนบุคคล

ดร.ชนัญญา กาญจนรังษิณนท์

ประธานสหกรณ์ออมทรัพย์กรมการพัฒนาชุมชน จำกัด

การบริหารการเงินส่วนบุคคล (Personal Finance) หมายถึง การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จัก จัดหาเงินเข้ามา และใช้จ่ายออกไปอย่างถูกต้อง บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ หรือ การวางแผนการจัดระเบียบและการควบคุมกำกับกิจกรรมทางการเงินของบุคคล

คนเรามีกิจกรรมในชีวิตตั้งแต่เกิดจนตายหลายช่วงที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากไม่เลือกเวลา ในขณะที่รายได้เข้ามาเป็นรายได้ประจำ ถ้าไม่วางแผนให้ดีก็ต้องกู้หนี้ยืมสินมาใช้จ่ายในยามจำเป็น แต่ถ้ารู้จักวางแผนตั้งแต่ต้น ก็มีการเก็บออมหรือลงทุนอย่างเหมาะสมเพื่อให้มีรายได้เข้ามาในช่วงเวลาที่จำเป็น หรือวางแผนการเงินอย่างเหมาะสม ก็จะไม่ทุกข์ร้อนสามารถทุ่มเทเวลาให้กับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งชีวิตการทำงานและครอบครัว ในการใช้ชีวิตของเรา เกี่ยวข้องกับการใช้สินทรัพย์ หรือสิ่งของที่มีมูลค่า 3 ประเภท คือ

1. **สินทรัพย์สภาพคล่อง** คือสินทรัพย์ที่สามารถแปรเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่สูญเสียมูลค่ามากนัก นำไปใช้ได้ทันที ได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์ (ประเภทออมทรัพย์)

2. **สินทรัพย์ส่วนตัว** คือสินทรัพย์ ที่เป็น สมบัติ หรือสิ่งของที่เราเป็นเจ้าของ ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน รถยนต์ บ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือสิ่งอื่นใดก็ตาม

เราเป็นเจ้าของไม่ว่าจะเป็นถ้วยชาม เสื้อผ้า เครื่องประดับ ทองคำ เพชรพลอย เครื่องใช้ไฟฟ้า ที่ดิน รถยนต์ หรือบ้าน เป็นสิ่งที่เราใช้อยู่แล้ว หรือเก็บไว้เป็นที่ระลึก เป็นสมบัติ เป็นของมีมูลค่า มีราคา สามารถสร้างรายได้ หรือกำไรได้ สินทรัพย์บางรายการอาจได้มาด้วยการผ่อนส่งหรือเป็นหนี้

3. **สินทรัพย์เพื่อการลงทุน** คือ สินทรัพย์ที่มีเพื่อการได้รับผลตอบแทน หรือสร้างกระแสเงินสดรับได้ตลอดอายุที่เราถือครอง เช่น ตราสารหนี้ กองทุน หุ้น สลากออมทรัพย์ ฯลฯ

กิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ สามารถช่วยให้สมาชิกเป็นเจ้าของสินทรัพย์ได้ทั้ง 3 ประเภท ดังกล่าวแล้วว่าการมีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่สามารถถอนได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง ส่วนสินทรัพย์ส่วนตัว สหกรณ์สามารถให้เงินกู้สามัญ ดอกเงิน เพื่อให้สมาชิกนำไปสร้างสะสมสินทรัพย์ส่วนตัวได้ไม่ว่าจะเป็น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ ฯลฯ โดยผ่อนชำระเป็นรายเดือน ซึ่งมูลค่าสินทรัพย์เกิดตั้งแต่วันครบครอง มีโชวันผ่อนชำระจนหมดหนี้ สำหรับสินทรัพย์เพื่อการลงทุน สหกรณ์ให้สมาชิกสะสมโดยการชำระหุ้น แล้วจ่ายค่าตอบแทนให้เป็นเงินปันผลทุกปี สินทรัพย์นี้จะเพิ่มมากขึ้นตลอดระยะเวลาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ เมื่อออกจากสมาชิกภาพก็ได้หุ้นที่สะสมคืนให้

การสะสมหรือสร้างสินทรัพย์เป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากเราต้องใช้จ่ายเงินเพื่อการต่าง ๆ ตลอดเวลาที่เราใช้ชีวิตอยู่ตามที่ได้กล่าวแล้ว

ข้างต้น จำนวนของสินทรัพย์แต่ละประเภทที่พึงมีในแต่ละช่วงวัยอาจแตกต่างกัน แต่เราสามารถประเมินเพื่อการสะสมหรือสร้างสินทรัพย์ให้เหมาะสมได้ ด้วยการประเมินความมั่งคั่งที่พึงมีในช่วงวัยหนึ่ง ๆ ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

ความมั่งคั่งที่พึงมี = รายได้ต่อปี x อายุ x 10%

**ตัวอย่าง = (20,000 x 12) x 25 x 10%
= 600,000 บาท**

แปลความว่า นายสมชาย อายุ 25 ปี เข้าทำงานมีเงินเดือนเดือนละ 20,000 บาท สมควรมีความมั่งคั่ง หรือความมั่งคั่งที่พึงมีคือ 600,000 บาท ถามว่า แล้วเราจะวัดความมั่งคั่งที่สมชายมีจริงหรือความมั่งคั่งสุทธิของสมชาย ได้อย่างไร คำตอบคือ วัดได้จากจำนวนสินทรัพย์ทั้ง 3 ประเภทที่สมชายมี หักด้วยหนี้สิน หรือตามสูตร ความมั่งคั่งสุทธิ = สินทรัพย์รวม - หนี้สินรวม ในกรณีนี้จากการสำรวจสินทรัพย์ของสมชายแล้ว สมชายมีสินทรัพย์ดังนี้

1. สินทรัพย์สภาพคล่อง - สมชายมีเงินสดในมือ ณ ปัจจุบันนับได้ 10,000 บาท มีเงินฝากในบัญชีกรุงไทย 10,000 บาท มีเงินฝากในบัญชีออมทรัพย์ของสหกรณ์ 20,000 บาท

2. สินทรัพย์ส่วนตัว - สมชายมีนาฬิกา 1 เรือน ราคา 5,000 บาท มีรถยนต์ 1 คัน ราคา 400,000 บาท ไม่มีแก้วแหวนเพชรพลอยอื่นที่มีราคาอะไร

3. สินทรัพย์เพื่อการลงทุน - สมชายมีหุ้นในสหกรณ์ 24,000 บาท

นอกจากนี้ สมชายมีหนี้สินเกิดจากการซื้อรถยนต์ เหลือหนี้ที่ต้องชำระอีก 350,000 บาท จึงทำให้สมชายมีสินทรัพย์รวม 469,000 บาท หักลบหนี้ออกไป เหลือ 119,000 บาท เพราะฉะนั้นความมั่งคั่งของสมชายที่มีอยู่จริง ณ วันนี้ในเวลาที่มีอายุ 25 ปี จึงเท่ากับ 119,000 บาท ต่างจากที่พึงมีอยู่ 481,000 บาท ที่มีความมั่งคั่งน้อย เพราะสมชายยังมีหนี้ผ่อนรถอยู่ และมีเงินออมน้อย ถ้าสมชายอยากมีความมั่งคั่งสุทธิเท่ากับระดับที่พึงมี สมชายต้องวางแผนสะสมเงินออม หรือเพิ่มหุ้น และวางแผนกู้เพื่อสะสมทรัพย์สินมีค่าแล้วผ่อนหนี้ให้เหลือยอดเงินกู้ลดลงต่ำกว่าราคาทรัพย์สิน สมชายต้องไม่กู้เงินสหกรณ์ไปใช้จ่ายเรื่อยเปื่อยที่ไม่ทำให้เงินสภาพคล่องและสินทรัพย์ส่วนตัวไม่ออกเงย รวมทั้งไม่กู้วนซ้ำรักษาราคาสินทรัพย์กับหนี้สินให้เท่ากันอยู่เสมอ

การวางแผนสร้างความมั่งคั่งเป็นเรื่องสำคัญที่สมาชิกสหกรณ์พึงกระทำอย่างยิ่ง เพื่อให้ชีวิตมีความปลอดภัย มีอิสระภาพทางการเงิน และมีความมั่นคงทางการเงิน โดยการใช้ทรัพยากรผลิตภัณฑ์และบริการที่สหกรณ์มีให้เป็นประโยชน์

การรู้จักแยกแยะสินทรัพย์ 3 ประเภทข้างต้นยังสามารถนำมาใช้เพื่อการวางแผนสร้างสุขภาพทางการเงินได้อีก 2 เรื่อง

1. ความปลอดภัย หรืออัตราส่วนสภาพคล่องพื้นฐาน เพื่อตอบคำถามว่า เราจะใช้ชีวิตอยู่ได้สักกี่เดือนเมื่อเราตกงาน/ไม่มีรายได้ คำนวณจาก สินทรัพย์สภาพคล่อง หหาร ค่าใช้จ่ายรายเดือน ซึ่งมีสูตรว่า จำนวนสินทรัพย์สภาพคล่องของคนเราควรมีค่าเท่ากับ 3-6 ของค่าใช้จ่ายรายเดือน หมายความว่า เราควรมีเงินสดเงินฝากธนาคารเงินฝากสหกรณ์ ในจำนวน 3 -6 เท่าของค่าใช้จ่ายรายเดือน เพื่อเป็นหลักประกันว่า เราจะสามารถมีชีวิตอยู่รอดได้ไม่อับจน เมื่อถึงเวลาที่ไม่มีรายได้ อย่างน้อยก็ช่วงเวลาหนึ่งที่เราครองใหม่ ทางแก้ไขหากค่าคำนวณของเราไม่ถึง 3 เราควรลดค่าใช้จ่ายรายเดือนลง หรือวางแผนเก็บเงินสำรองฉุกเฉินเพิ่มขึ้น

2. ความปลอดภัย เพื่อตอบคำถามว่าเรามีความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวได้มากแค่ไหน คำนวณจาก (ความมั่งคั่งสุทธิ หหาร สินทรัพย์รวม) x 100 ถ้าผลลัพธ์ได้ 100% แสดงว่าไม่มีหนี้ 50% ขึ้นไป แสดงว่ามีสินทรัพย์มากเพียงพอที่จะชำระหนี้หมดได้อย่างไร้ปัญหา ถ้าต่ำกว่า 50% แสดงว่าอยู่ในสถานะเสี่ยงเพราะมีหนี้มากเกินไป แนวทางดำเนินการในเรื่องนี้ เราควรยึดมั่นให้มั่นคงอยู่เสมอว่า การกู้หนี้จากสหกรณ์ เราจะไม่เอาไปใช้เรื่อยเปื่อย ใช้ในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ เพราะจะทำให้ความมั่งคั่งสุทธิมีมูลค่าน้อยกว่าสินทรัพย์รวม การเป็นหนี้ไม่ใช่เรื่องเสียหาย แต่การเป็นหนี้โดยไม่มีผลทำให้มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือเป็นหนี้โดยไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่ตัวเองต่างหากที่เป็นเรื่องน่าเสียดาย

เงินทองเป็นของหายาก การใช้เงินทองเพื่อสร้างความมั่งคั่งของเราให้ยั่งยืน จนถึงเวลาที่เราไม่สามารถจะหาเงินทองได้แล้ว ยิ่งยากกว่า สหกรณ์ช่วยได้ ถ้าท่านสมาชิกต้องการสร้าง.

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง บทความจาก
ดร.ชนัญญา กาญจนรังษิณนท์